

רע"פ 3778/14 - א.ל. נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

רע"פ 3778/14

לפני: כבוד השופט ס' ג'ובראן

המבקש: א.ל.

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו מיום 1.5.2014 בעפ"ג 22725-03-14 שניתן על ידי כבוד השופטים: ד' ברלינר - נשיאה, ג' קרא - סג"נ ומ' סוקולוב

בשם המבקש: עו"ד אייל שמולביץ; עו"ד מירי פרידמן

החלטה

1. בקשת רשות ערעור על פסק הדין של בית המשפט המחוזי בתל-אביב (הנשיאה ד' ברלינר והשופטים ג' קרא - סג"נ ומ' סוקולוב) בעפ"ג 22725-03-14 מיום 1.5.2014, אשר דחה ערעור על גזר הדין של בית משפט השלום בתל אביב (סגן הנשיא ב' שגיא) בת"פ 8766-12-10 מיום 6.3.2014 אשר ניתן בשנית לאחר שנקבע כי המבקש הפר צו מבחן שניתן בגזר דין קודם באותו עניין. עניינה של הפרשה ביטול צו מבחן, גזירת העונש בשנית והפעלת עונש מאסר על תנאי.

רקע והליכים

2. נגד המבקש היה תלוי ועומד עונש מאסר על תנאי שהוטל עליו במסגרת ת"פ 40217/04 (השופט ד' רוזן).

עמוד 1

התנאי היה שלא יעבור במשך 3 שנים עבירה לפי פרק י"א לחוק העונשין, סימנים א', ג'ה', ה'1 ו-ו' כמו גם עבירות אלימות כלפי גוף האדם. ביום 26.6.2013, בהליך אחר, במסגרת צירוף תיקים בת"פ 8766-12-10 ות"פ 54976-02-11 (סגן הנשיא ב' שגיא (להלן גזר הדין של השופט שגיא)) נגזר דינו של המבקש בעבירות של החזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית, הסגת גבול, איומים, תקיפה סתם (בת זוג), היזק לרכוש במזיד וכליאת שווא. על המבקש הושת עונש של 4 חודשי מאסר על תנאי וניתן צו מבחן. המבקש הוזהר כי אם יפר את הצו יחזור בית המשפט ויגזור את דינו בשנית. עונש המאסר על תנאי שעמד תלוי נגדו אותה העת הוארך בשנתיים נוספות. בהמשך הוגש נגדו כתב אישום ויוחסה לו עבירת איומים. המבקש הודה במיוחס לו והורשע. בגזר הדין בית המשפט (ת"פ 18972-07-13, השופט ד"ר ע' קובו) סבר כי לא ניתן להפעיל את התנאי שהוטל בגזר דינו של השופט רוזן משני טעמים. ראשית, לשיטתו התנאי לא חל (כי סבר שאיומים אינם אלימות נגד גופו של אדם). שנית, וזה העיקר, משמצא השופט שגיא להטיל מאסר על תנאי, לא היה מוסמך להאריך את התנאי שעמד תלוי נגד המבקש. בסופו של דבר השית בית המשפט על המבקש 7.5 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי, קנס ופיצוי כספי למתלוננת.

3. מכיוון שעבירת האיומים נעשתה כשבועיים לאחר שניתן צו המבחן, ביום 7.10.2013 עתרה המשיבה לבית המשפט (השופט שגיא) להפקעתו. בהוראת בית המשפט נערך תסקיר חדש בעניינו. שירות המבחן המליץ להפקיע את צו המבחן שהוטל על המבקש ולהפעיל את המאסר על תנאי שהיה תלוי ועומד נגדו. בהתאם, בית המשפט גזר את הדין בשנית ובמסגרת זו הפקיע את צו המבחן, הפעיל את עונש המאסר המותנה שניתן בגזר דינו של השופט רוזן, והשית 7 חודשי מאסר לריצוי בפועל. כן הושתו עונשים נוספים שאינם רלבנטיים לדיון. על גזר דינו הנוסף של השופט שגיא ערער המבקש לבית המשפט המחוזי, אך ערעורו נדחה.

הבקשה

4. ראשית טען המבקש כי הפעלת המאסר המותנה בידי השופט שגיא, לאחר שתנאי זה כבר נדון בידי השופט קובו, מהווה בעצם ערעור בערכאה לא מתאימה, ואין זה אפשרי שהשופט שגיא ישב כערכאת ערעור על החלטת השופט קובו. שנית טען המבקש כי החלטתו של השופט קובו היא "מעשה בית דין", ומשקבע שהתנאי בטל - לא ניתן לשוב ולדון בהפעלתו. שלישיית טען המבקש כי הואיל והשופט קובו השית על המבקש מאסר בפועל, החלטתו של השופט שגיא לגזור שוב את הדין היא בבחינת עונש כפול. לבסוף טען המבקש, כי הפקעת הצו נעשתה בחוסר סמכות. לשיטתו לא היה בסמכותו להורות לשירות המבחן לבחון מחדש את נחיצותו של צו המבחן, ונדרש כי בקשה להפקעת צו תהיה ביוזמת קצין המבחן (בהתאם לסעיף 25 לפקודת המבחן [נוסח חדש], התשכ"ט-1969).

דיון והכרעה

5. אין בידי לקבל את הבקשה למתן רשות ערעור. עיון בפסק דינו של בית המשפט המחוזי מראה כי הטענות שהועלו בבקשה שלפני נדונו בפסק דינו. בבקשה לא נעשה ניסיון ממשי להתמודד עם טעמיו המנומקים של בית המשפט המחוזי. אם סבר המבקש כי עניינו מצדיק מתן רשות ערעור בגלגול שלישי היה עליו למצער לנמק מדוע לשיטתו שגה בית המשפט המחוזי.

6. אשר לטענה בדבר חוסר סמכותו של בית המשפט (השופט שגיא) להורות על מתן תסקיר, הפנה בית המשפט המחוזי לסעיף 16(2) לפקודת המבחן לפיו "הוכח להנחת דעתו של בית המשפט שנתן את צו המבחן כי הנבחן הורשע על עבירה נוספת, רשאי הוא... להטיל עליו עונש על העבירה המקורית במקום צו המבחן, והכל כפי שבית המשפט היה רשאי להטיל אילו זה עתה הורשע בפניו על אותה עבירה...". צוין כי תמונה דומה עולה מסעיף 20 לפקודה. מעבר לכך, בית המשפט המחוזי קבע כממצא עובדתי ששירות המבחן הצטרף לבקשה. משכך ניתן לראות בכך פניה מטעם קצין המבחן - כמתבקש מסעיף 25 לפקודת המבחן אשר המבקש בעצמו טוען כי היא חלה.

7. באשר לטענה בדבר הפעלת עונש המאסר על תנאי הבהיר בית המשפט המחוזי ובדין עשה כן, כי אי-הפעלת התנאי בעבירה אחת אינו מקנה חסינות מפני הפעלתו בעבירה אחרת. בניגוד לנטען בבקשה הדיון שערך השופט קובו אינו יוצר "מעשה בית דין". בנסיבות המקרה, השופט שגיא בעצמו הזהיר את המבקש לבל יפר את הצו, אך המבקש שב וביצע את עבירת האיומים (שנדונה בפני השופט קובו) ועבירת תעבורה נוספת. משמצא בית המשפט (השופט שגיא) כי המבקש חזר לסורו סבר כי יש להפקיע את הצו ולגזור את הדין בשנית. בכך המבקש חשף עצמו לדיון מחודש בתנאי ולהפעלתו ואין לו להלין אלא על עצמו.

8. אשר לטענה בדבר היעדר סמכות להפעיל את המאסר על תנאי מצא בית המשפט המחוזי שלא להכריע בה. זאת משום שהעבירות שבנדון בוצעו בתוך תקופת התנאי המקורי, להבדיל מן התקופה של הארכתו השנויה במחלוקת. דברים אלה מקובלים עלי שכן בין אם הארכתו של המאסר בדין יסודה ובין אם לאו, היא אינה משפיעה על אפשרות הפעלתו בנסיבות המקרה. סוף דבר, דין הבקשה להידחות.

ניתנה היום, כ"ז בסיון התשע"ד (25.6.2014).

שופט
